

אותו ואת בנו פרק המיש חולין

ד א מיי' ט"ז מכה
פשיטת הל"ה ויש
כ"טו זכ"ל סגן לאון
קמט טו"ט י"ד י"ז י"ט
ס"ו ז
ה ב נ מיי' ט"ז וצ"ט
הכ"ל טו"ט ט"ז
כ"ט" ה

[בסמות 1.]

אילימא דשחטה לה ולזברה והאמר רב חסדא הכל מודים ביהא
זבייה כו'. תימנה ודלמא דשחית ליה לתיש ובגו ופליגי
אם חוששין לזרע האב וטובג בזכרים אי לא והא דפליגי כסוי
לאשמועינן דבט ואפילו כל דהו : **ורבי** אליעזר סבר אין חוששין
כו'. ה"מ למימר לכולי עלמא חוששין
ובשה אפילו מקלטה שיה פליגי ואפילו
בזבי הבא על התישה שילדה בת ובה
ילדה בן אלא דניחא לאוקומי פלוגתא
בחוששין לזרע האב דמליט פלוגתא
דחנאי אכל בשה ואפילו מקלטה שיה
לא אשכחן פלוגתא דחנאי :

בין לרבנן בין לרבי אליעזר לשמוט
וליכסי זבי ואפילו מקלטה זבי .
הקשה הרב רבי שמואל מורדו"ן הא
גבי מהטות כי אמרינן שה ואפי' מקלטה
שה לא חשבו משום הכי כולו שה
להחייב בכל המתנות אם כן הכל
נמיי לא חשיב כולו הוא כולו דם זבי
אלא חליו ובפרק קמא דבינה (דף טז)
אמרינן לא כיו בלבד אמרו אלא
אפילו שחט בהמה חיה וטף ונתערבו
דמם זה בזה אכור לכסות ביו"ט וי"ל
דאמרינן התם כד"א בשהי דקירות
אלב דקדירה אחת חייב לכסות והכל
נמיי כיון שכל משהו שבו חליו דם
זבי חייב לכסות :

ומדרבנן מספקא להו מכלל
דלר' אליעזר פשיטא
ליה אלא הא דניחא כו'. משמע משום
דלרבי אליעזר פשיטא ליה קשה ליה
מאך ברייתא דמתנת ותימא דלפי'
מספקא ליה נמי יבול לקמות כל
כמה דלא מוקמינן פלוגתייהו בשה
ואפילו מקלטה שיה :

לימא ליה אייתי ראייה . ואמ"ג
דרב אסי קאמר בפ"ק
דב"ק (דף ט.) ובפרק בית כור
(ב"ב קי.) גבי אחין שחלקו ובא ב"ח
וטרף וטקו של אחד מהם דטול
רביע בקרקע ורביע במטות משום
דמספקא ליה אי יורשין הוו אי לקוחות
הוו וטול מספקא מחלה ממה
שהיה לו לטול ולא מני אמר ליה
אייתי ראייה דיושין הוו ושקול יש
מקומות שחלקו חכמים מחמת
הספק שיטול מחלה ובהמוכר את
הבית (ס"ט ע.) מפורש באור"ך :
כו'

לרבנן נהי דקסברי שיה ואפילו מקלטה שיה בשלמא פלגא לא יחייב ליה
איך פלגא לימא ליה אייתי ראייה דחוששין לזרע האב ושקול אלא
בצבי הבא על התישה וילדה בשלמא לרבנן מאי חייב בחצי
מתנות אלא לרבי אליעזר ליהייב בכליהי מתנות לעולם בצבי הבא על
התישה וילדה ור"א נמיי ספקא ליה אי חוששין לזרע האב
או לא וביון דלרבנן מספקא להו ולרבי אליעזר מספקא ליה במאי פליגי

וסמינן דאורייתא. מדסמך אסמינן ושרי אסורא עלייהו ש"מ
הא דסמינן אסמינן בחזרת אברה כדאמרינן באלו מליאות (ב"מ דף
כו.) דאורייתא היא דחי דרבנן נהי דעבוד רבנן תקנתא בממונא
באסורא מי מלו מתקני אלא ש"מ דאורייתא היא והתם באלו מליאות
מיבעית לן סמינן דאורייתא או
דרבנן : כו' . מן התיש ומן הזבייה
ואמ"ג דגזר או כ"ש כתיב (ויקרא כג)
ולא כתיב זבי וחל : ה"ג רבי אליעזר
אומר כלאים הבא מן העז ומן הרחל
אורו ואת זבו טהר בו מן הכי אין אורו
ואת זבו טהר בו וכן הוא בחומש
ולא גרסינן מן התיש ומן הזבייה אין
אורו ואת זבו טהר בו דל"כ מאי
אתא רב חסדא לאשמועינן : איזו
כיו שנתקו בו כו'. לאפוקי ממאן
דלמ"ד כיו זבייה צפני עלמנו הוא :
ובנה טייש . שילדה מן התיש : שם
אמר רחמנא ובנו כל דהו . על האם
הקפיד שתהא בהמה אכל על הבן לא
הקפיד ואפילו הוא חיה : **ובנה** ילדה
בן . האי בן לאו דוקא דה"ה לבת :
חוששין לזרע האב . יש בלש האתא
מקלטה שיה ושה דלמ"ד רחמנא אפילו
במקלטה שיה משמע : **ורבי** אליעזר
סבר אין חוששין . הלכך שיה ואפילו
מקלטה שיה לא אמרינן כלומר ליכא
למימר בה זבילפלגו בחוששין פלוגתא
דמנייה . ותימא רבי אליעזר אינו נוהג
בזכרים וגימורו רבנן נוהג : ה"ה כהא
אפילו רבנן מודו . דאמ"ג דחוששין
ליכא אלא מקלטה שיה ושה אפילו מקלטה
שה לא אמרינן : אין שוחשין אותו ביו"ט
ביו"ט . לפי שאין יבול לכסותו ולדמותו
יו"ט מספקא אם שחטו : **לשמוט וליכסי** .
דהא מלך האם הוא זבי והכל מודים
דחוששין להם ואי נמי חוששין לאב
מקלטה זבי מיהא איכא והא אמרין
דדברי הכל כי איכא מקלטה מייחייב
במנות דשייבי ביה כיון דלמ"ד רחמנא זבי
זבי חייב בכסוי אפילו מקלטה זבי
במשמע : **אלא בזבי הבא כו'** . דליה
ציה לז זבי אלא מן האב אחאי אין
שוחשין : **אי לרבנן** . דלמ"ד חוששין
בר כסוי הוא : ואי לרבי אליעזר .
בהמה גמורה היא ואין כאן ספק :
לעולם הא בזבי הבא על התישה .
ורבנן היא אומ"ג . דמחייבי לעיל
משום חוששין לזרע האב לאו מופשט
פשיטא להו אלא מספקא להו הילכך
גבי אורו ואת זבו בתיש הבא על
הזבייה לחומרא ואמרינן חוששין
ואיכא מקלטה שיה ובגו כסוי נמיי
לחומרא בזבי הבא על התישה נמיי
לא ישחוט ביו"ט שמה חוששין ואין זבי
ואפילו מקלטה זבי קום לן לרבי כסוי
והוא אינו יכול לכסות שמה אין

חוששין ומחלו יו"ט : ופריקין מדרבנן מספקא להו מכלל דרבי אליעזר דלמ"ד אין טהר
והא דניחא כו' : זרוע ולחיים וקבה . אם שור אם שה כתיב צהו (דברים יח) ומשמע דאין טהרין
וילדה . דחי אין חוששין לזרע האב אפילו מקלטה שיה ליכא : **בשלמא** לרבי אליעזר דפטור קסבר
כדאמרינן דפשיטא ליה דאין חוששין לזרע האב הילכך אפילו מקלטה שיה : אמרינן היכא
לד שיה מן האם מיהו הא דאין לז שיה אלא מן האב ואוקימנא דלרבנן מספקא להו אי חוששין אי לא : **בשלמא** פלגא לא יחייב ליה
גרסינן . כלומר בשלמא פלגא דמתנת לא פריקין עלייהו מידי דודאי פשיטא ליה דלא יחייב ליה דחי נמיי חוששין ושה אפילו מקלטה שיה לא
מחייב אלא פלגא לז שיה דכיון דאשכח דמיתביה יחייב פלגא דשית ומעכב פלגא דלד זבי דאיכא למ"ד הכי בפרק הארוע (תקנן דף קלב) .
והאי דקמי' לרבנן פלגא במתנת קאמרי ומשום דילמא חוששין אלא הא קשיא לן איך פלגא גופיה דקא מחייבי רבנן למיתביה לכהו
אחאי וקא כהו מליא מחזירו הוא וק"ל בכל דבר ספק המוליד מחזירו עליו הראיה ותימא האי ישראל לכהו אייתי ראייה דחוששין לזרע
האב ושקול פלגא לז שיה וכל כמה דלא אייתי ראייה אפילו פלגא ליה לך דאפילו מקלטה שיה ליכא : **אלא בזבי הבא כו'** . דאיכא לז
שיות מן האם : **בשלמא** לרבנן . אף על גב דמספקא לן שמה חוששין ולא הוי כוליה שיה ואיכא למיפך אחאי יחייב ליה כוליה
איכא לתרוגי מאי חייב דקאמרי רבנן חייב בחצי מתנות משום לז שיה דלש ואיך פלגא אמרינן ליה אייתי ראייה דאין
חוששין והוי כוליה שיה ושקול : לייחייב ככולו . דהא פשיטא ליה דאין חוששין וכוליה שיה הוא : הכי גרסינן לעולם בזבי
הבא כו' : **ספוקי מספקא ליה כו'** . ולקמייהו מתרין רב פפא לטולו מהתייהא בין דאורו ואת זבו ובין דכסוי ובין דמתנת :

[לשיל עמ. חוספחא פ"ס
צ"ל טז]

[תקנן ט.]

הגהות הב"ח
(ה) ג"כ מן העו ו
התל זכ"ל ט"ז
כסוי אין אורו :

צ"ה ת. תקנן פ"ג : ככור
פ"ג כ"ב כ"ט ט"ז

תקנן קלב. חוספחא פ"ה

צ"ל בב"י רש"י וילא
התיש וכן הצב
אבל העיקר כ"ה ה'
כסוי פפור מן הסתו
וכן כתב רש"י עוד ל
קלב. ד"ק צ"ל כאלן

רבינו גרשון

וסמינן דאורייתא כל
הני סמינן דאורייתא רבו
אודניה ודושרן נטבת
בבאי עסקינן אילי
בתיש הבא על הצב
וילדה כו' כלומר
לרבנן בין לר' אילי
לשחוט וליכסייה ר'
אשרת הכל מודים דו
צבייה ובנה תייש דו
הבא על התישה אלא בו
כלומר אי לרבנן דא
חוששין לזרע ה'
לשחוט וליכסייה כו
לר' אליעזר פשיטא ל'
דאין חוששין לזרע ה'
בשלמא אילי
דפטור קסבר שיה א

מקלטה שיה לא אמרינן דאין חוששין לזרע האב : אלא לרבנן נמי גרי כו' . אלא לרבנן דמספקא להו בשלמא פלגא (ח) יחייב ליה דילמא חוששין לזרע האב איך פלגא לימא ליה אייתי ראייה
דאב ושקול : אלא בצבי הבא על התישה וילדה כו' . כלומר בשלמא רבנן דמספקא להו מאי חייב בחצי מתנת אלא לר' אליעזר בכליהי מתנות נמי מחייב כלומר כיון דאין חוששין לזרע האב
(ה) נראה דלפי רש"י ה"ה : בנמא בשלמא פלגא יחייב ליה (הו) דרש"י ו"ל כ"כ דגרסינן בשלמא פלגא לא יחייב ליה ור"ל לאפוקי מגי' (ריטו) והיינו מספקא דמתא חוששין לזרע האב ליתן פלגא מ'
דחי ממון כספק ומתקין אכל איך פלגא וכו' . ובנה ולייחייב קומית התיש' גרי' לימא .

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

פ

עין משפט
ג' מצוה

ו א מיי' פיע מהל' כבורים בליה ועין כמ"מ סגן עשין קמב עומ"ע יוד"ס ס"ה ס"ה ית :

ז ב ג מיי' פ"ב מהל' שחוסה הל' ה סגן לחזין קמט עומ"ע יוד"ס ס"ה ע"ב ס"ה :

ח ד מיי' פ"א מהל' מחללות אכורות הלכה י :

ט ה מיי' שם הלית :

בשה ואפי' מקלטה . וכדמפרש רב פפא ואילן : הילכך לענין כסוי הדם כו' . כלומר הואיל ואוקימנא דלתריוויה מספקא להו ובשה ואפילו מקלטה שה פלוגי : לענין כסוי הדם . דקתני אין שוחטין למשמע ודחי חייב בכסוי ספק פטור ולענין מתנות דפלוגי בה : לא משכחת לה אלא כלכי הכא על התיישה וכו' . תורה אור

כ"ו בריה בפני עגמה היא . אמתניתין לכסוי הדם (לקמן פג:) קא"י דתנן ונהג בכוי מפני שהוא ספק ואין שוחטין אותו ב"ט ואם שחטו כו' ולא חייב שמתקן בו ר' אליעזר ורבנן קא"י כדפירש בקונטרס: ור"א הכריעו בו חכמים אס מין בהמה או מין חיה . ור"א ולבדוק בסומנין דקרנים וי"ל דלאפשר ללא

היו יכולין לזכר בקרנו שפיר אס חדרות וזכרות ופה : ז"ה א"ל הכר . וסבר רב נתנן ור"א דברייתא שהוא ודאי חיה ושוחטים אותו ב"ט ומכסין דמו ופלוגי אמתניתין (לקמן קד פג:) אבל אין לומר דלדידהו בהמה הוא דאס כן ח"ק היינו רש"ב :

ודרמא מינא דתאו הוא . וקסבר רב אחא דתאו מין חיה הוא כרבי יוסי דלאמר כדמחזן מור הכר מין חיה דאי כרבנן דלאמרי מין בהמה הוא ח"כ כי הוי גמי מין תאו הוי כשר לגבי מוזה :

מדהשיב ליה בהדי חיות ש"מ דמיה הוא . משמע דאי לאו דחשיב ליה בהדי חיות הוי בהמה לכ"ע משום דנקרא שור וקשה קת"ל דאיל הכר הוי חיה כדפ"ל לעיל ח"ק על גב דנקרא חיל :

חולין בחזן שניהם כשרים . ס"ד דמיפסל שני משום לא תאכל כל טעונה כדאמר בפרק כל הבשר (לקמן קד קסו) :

הראשון חייב כרת וטעניהם סופגין א"ת הארבעים . ללא כר' ילמך אחיה דלאמר בפרק אלו הן הלוקין (מסות קד גג.) חייבי כריתות שלקו נפטרו מדי כריתתם ועוד הוה מלי למתני חולין וקדשים בחזן ובפגים וכן קדשים וחולין וחולין וקדשים בפגים ובחזן וכן קדשים וחולין ואי כלל הני דתני י"ט חזו"ס איכא למימר ללא תנא ליה משום דליכא בהו שום חזו"ס ואי ליכא חזו"ס כלל הני דתני ל"ל תני וסויר : קדשים

א) בשה ואפי' מקצת שה רבנן סברי שה ואפי' מקצת שה ורבי אליעזר סבר שה ולא מקצת שה אמר רב פפא הלכך *לענין כסוי הדם ומתנתה לא משכחת אלא בצבי הבא על התיישה דבין לרבנן ובין לר' אליעזר מספקא להו אי חוששין לזרע האב או לא וקא מפלגי בשה ואפילו מקצת שה לענין אותו ואת בנו משכחת לה בין בתייש הבא על הצבייה ובין בצבי הבא על התיישה בתייש הבא על הצבייה ז"לאיסורא דרבנן סברי דילמא חוששין לזרע האב שה ואפי' מקצת שה אמרינן ואסור ורבי אליעזר סבר נהי נמי דחוששין לזרע האב שה ואפילו מקצת שה לא אמרינן בצבי הבא על התיישה ז"למלקות רבנן סברי נהי נמי דחוששין לזרע האב שה ואפילו מקצת שה אמרינן ומלקותין ליה ורבי אליעזר סבר איסורא איכא מלקות ליכא איסורא איכא דלמא אין חוששין לזרע האב והאי שה מעליא הוא מלקות ליכא דלמא חוששין לזרע האב ושה ואפילו מקצת שה לא אמרינן אמר רב יהודה *כוי בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין בהמה היא אם מין חיה היא רב נתנן אמר כוי זה איל הבר כתנאי כוי זה איל הבר וי"א י"ה הבא מן התייש ומן הצבייה *ר' יוסי אומר כוי בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין חיה היא אם מין בהמה רבן שמעון בן גמליאל אומר מין בהמה היא ושל בית *רושאי היו מנגדלין מהן עדרים עדרים אמר ר' זורא א"ר ספרא אמר רב המנונא *הני עזי דבאלא כשרות לגבי מוזה סבר לה כי הא דאמר ר' יצחק *יעשר בהמות

[לקמן קג.]

הגהות הב"ח (ה) ג"י א"ל רב מין לבד אפי' חמייר :

[וימא עד : וט"ז]

[מוספא במדות פ"ב]

[ג"י בערוך רשא]

[שיין כמשה דלעיל פ"א]

[שיין כמשה דלעיל פ"א]

[ע"י מהרש"א]

שיטה מקובצת א) בשה ואפילו מקצת שה . ור"א ע"י ר"א לקמן קד פ"א ע"א :

לענין אותו ואת בנו כמ"מ סגן עשין קמב עומ"ע יוד"ס ס"ה ס"ה ית :

מנה הבחוב ותו לא והני מדלא קחשיב להו בהדי חיות ש"מ דעזי נגיהו מתקף לה רב אחא בר יעקב ואימא *איל וצבי פרט כל בהמה כלל פרט וכלל נעשה כלל מוסף על הפרט איכא טובא אם כן כל הני פרטי למה לי מתקף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו נגיהו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ואמרי לה רב אחא בריה דרב אשי דלמא מינא דתאו או מינא דומר נגיהו אמר ליה רב חנן לרב אשי אמומר שרי תרבייהו בעא מיניה אבא בריה דרב מנימין בר חייה מרב הונא בר חייה הני עזי דבאלא מהו לגבי מוזה א"ל עד כאן לא פלוגי רבי יוסי ורבנן אלא בשור הבר דתנן *ישור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי אומר מין חיה דרבנן סברי מדמתרגמינן תורבלא מינא דבהמה הוא ור' יוסי סבר מדקא חשיב ליה בהדי חיות מינא דחיה הוא אבל הני דברי הכל מינא דעזי נגיהו מתקף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו נגיהו אמר ליה רבינא לרב אשי אמומר שרי תרבייהו כיצוד דתאו או מינא דומר נגיהו א"ל רב (ה) נחמן לרב אשי אמומר שרי תרבייהו כיצוד השוחט וכו' אמר רבי אושעיא כולה מתניתין דלא בר' שמעון ממיא מדקא תני קדשים בחזן הראשון חייבת ושיניהם פסולים ושיניהם סופגים את הארבעים מכרי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר *שחימה שאינה ראויה לא שמה שחימה קמא

רבנו גרשום אפר רב פפא הילכך לענין כסוי הדם . כוי אין שוחטין אותו ביום טוב ואם שחטו אין פסגין את דמו ומספקא להו וזולתין לחוסרא ולענין שחטת קא מפלגי בשה אפי' מקצת שה : בהו הבש הבא על הצבייה לאיסורא . כלומר כיון דאמרינן צבייה איסורא איכא מלקות איהא (אלא איסורא איכא) בבאי הבא על התיישה ולמלקות כלומר כיון דאמרינן חיישה מלקות גבי איכא לרבנן ושל בית רישאי מקום : עזי

גליון הש"ס גמ' הני עזי דבאלא . ע"י סוכה ד"ט ח"א חודים משום :

[לקמן פ"א . פה : כסותם לה . ז"ק ע"א . קדושין ג.]

הגהות מר"י לנרא [ה] רש"י ד"ה ג"י כ"ע כו' וז"ל אמרינן כ"ק סת ע"א ונככותם ז ע"א כ"ל :

דבלא אורח יעד ששמו בלא : עשר בהמות מנה הבחוב שור שה כשרים ושה עזים איל וצבי וכו' עשרה הן בין בהמות חיות : ואיכא טובא . כלומר ואיכא טובא חיות א"כ כל הני פרטי למה לי . כל הני פרטי איל וצבי ויתמוך ר"ל למה לי אלא מדמנה הני פרטי ש"מ דליכא חיות ספרות עז : אמומר שרא תרבייהו כלכר דסביא ליה דמין חיה הוא מדקא חשיב ליה בהדי חיות . כלומר דבתיבתו ותאו ויזכר ויתרגמינן תורבלא : שני סופא את הארבעים כ"י

